

FÖRENINGEN SÖDERMALM

MEDDELANDEN nr 59 — 2018

Karl XIV Johans staty vid Slussen, akvarell av Anna Palm

SÖDERSTATYER

Årets tema är de konstverk i form av statyer vi möter på gator och torg litet här och var på Södermalm. De är numera rätt många, så vi nöjer oss med en närmare titt på några mycket kända och kanske någon du inte sett tidigare. Som vanligt ingår också en rapport om vilka aktiviteter föreningen stått för under 2017..

Trevlig läsning!

CARL XIV JOHAN

En av Stockholms åtta kungastatyer hör hemma på Söder.

Jean Baptiste Bernadotte (1763-1844) utnämndes av Napoleon Bonaparte till marskalk och furste av Ponte Corvo. Riksdagen i Örebro 1810 utsåg honom till Sveriges kronprins.

Han steg i land i Helsingborg den 20 oktober och färdades norröver. Vid det högtidliga intåget i Stockholm den 2 november 1810 kom han norrifrån över Norrtull och Norrbro.

Ryttarstatyn symboliserar kronprinsens intåg i Stockholm. Men statyn ställdes upp på Södermalm nära slusskanalen och riktad mot norr, så att krigaren erövrar staden från söder.

Kung Oscar I beställde och bekostade detta minnesmärke över sin far. Konstnären var Bengt Fogelberg (1786-

1854). Statyn göts i München och avtäcktes högtidligen den 4 november 1854

Änkedrottning Desideria tog nattliga åkturer förbi statyn, som nygjuten var guldglänsande i månlyuset. Hon suckade "*Oh qu'il est beau*" (O, vad han är vacker).

Vid slussombyggnaden 1931 - 35 flyttades statyn från Södermalm till Gamla stan och vändes så att rytturen red ur staden. Under nu pågående vandalisering står statyn provisoriskt på Slottsbacken. När det blivit lugnt vid Slussen ska statyn återvända till Södermalm, vänd mot Gamla Stan.

Sture Holmbergh

Nedan Karl Johans torg på södra sidan om slussen, statyn omgiven av folk och spårvagn 1925, uppe t.h. november 2014 (foto Holger Ellgaard) och efter flyttningen till Slottsbacken 17 november 2015 (Hans Björkman).

HUMOR

Välkommen att stanna och bo på Södermalm!

Du älskade "Gubbe" här ska du känna dig välkommen att stanna för evigt och du ska veta, vi kommer att göra allt för att du ska trivas hos oss på Söder.

Vem är du då, jo – Stockholms mest älskade staty, gatuarbetaren som lyfter på locket och tittar upp ur gatan. Det "riktiga" namnet på skulpturen är *Humor*. Den är ett porträtt och en hyllning till en av våra mest folkkära och roliga personer, nämligen nyligen avlidne Hasse Alfredson.

Skulpturen är gjuten i brons och tillverkad av konstnären K.G. Bejemark, som

Foto Halger Ellgaard 2011.

själv bekostade konstverket som en hyllning till Hasse Alfredson efter det att denne utsetts till Sveriges roligaste person i en pristävling, anordnad av veckotidningen Bildjournalen 1967.

Konstverket var tänkt att inkludera en ytterligare skulptur, nämligen en turist i rutig gul rock som fotograferar gatuarbetaren. Det hade tyvärr blivit för dyrt och blev därför inte av. Det är många kommuner som säkert ångrade sitt beslut 1967 att rata erbjudandet att få statyn till sin stad, nämligen Hasse Alfredsons födelsestad Helsingborg, hans uppväxtstad Malmö och hans dåvarande hemkommun Lidingö - ingen av dessa ville ha skulpturen. Till slut accepterade Stockholm att ta emot den och köpte också konstverket av K.G. Bejemark. Den ställdes upp på Nybroplan 1970.

Det måste ha varit 100 000-tals personer som genom åren passerat statyn, blivit glada och roade samt fotograferat "Gubben i gatan". Statyn blev bara ännu roligare när sovjetisk TV tolkade den som en hyllning till arbetarklassen och såg den som ett vackert exempel på socialrealistisk konst.

Flyttningen

2011 stod han i vägen när spårvägen skulle byggas ut, inget fel med att spårvägen byggs ut, men vad gjorde då Stockholms stad? Jo, monterade ner skulpturen, packade ihop och ställde in den i ett förråd, utan att veta vad man skulle göra med den.

Då blev Stockholmarna galna, förbande och ledsna, men det byttes snart till glädje, särskilt då hos alla Södermalmsbor – han flyttade hit!

Det tog ett år för staden att bestämma sig för en ny plats åt *Humor* och den fick bli Peder Myndes backe vid Slussen. Det ska vi vara glada för i vår del av staden, statyn är fantastiskt rolig, den drar folk och det är så central. Mycket roligt att den är här, även för alla turister som kommer med båt, tåg och buss.

Vem var då Karl Göte Bejemark?

Karl Göte Bejemark, kallad KG eller Bejan av sina vänner, föds i Ovansjö församling i Storvik år 1922. 18 år gammal år 1940 flyttar han till Stockholm och åren 1948 - 54 studerar han på nuvarande Konstfacks aftonskola. Han fortsätter sina studier åren 1954 - 59 på Konstakademien.

I slutet av 1960-talet gör plötsligt Bejemark en helomvändning när det gäller den konstnärliga stilen, han överger de abstrakta rörsulpturerna till förmån för realistiska brons- och träskulpturer av kända svenskar. Dessutom placeras skulpturerna oftast i samma höjd som betraktaren samt får en humoristisk profil, det blir succé.

Den första stora framgången kommer just med skulpturen *Humor* år 1967.

K.G. Bejemark var själv 173 cm lång och fixerad vid längden hos sina modeller, kroppslängden avslöjar något

om människans karaktär – oklart vad. Så varje gång han avbildade någon ville han veta dennes exakta längd. Helst hade han nog velat göra som sin favoritmålare, fransmannen Henri Rousseau, och även mäta avståndet mellan modellens ögon och notera hur många millimeter det var mellan näsroten och hakspetsen.

Hans konst präglas av en burlesk humor och när han 1990 tilldelas det prestigefyllda Sergelpriset konstaterar kulturgiganten Ulf Linde att belöningen går till en skulptör med intelligens, känslighet och finess under ett lager av vulgaritet, som en bondfångare.

Bejemark var alltså ingen vanlig professor utan lärare vid Konstakademien och dessutom en av Sveriges mest kända och mest originella skulptörer. Och man behöver inte vara ett dugg intresserad av konst för att lägga märke till hans statyer – och minnas dem långt efteråt.

Bland övriga statyer av honom bör nämnas:

Nils Ferlin i Filipstad år 1975. Där sitter Ferlin på en parkbänk (ingår i skulpturen) och det går bra att sätta sig ner bredvid honom. Även i Stockholm finns en Ferlinstaty.

Greta Garbo vid Moderna Museet år 1985.

Evert Taube i Gamla Stan år 1985.

Tage Danielsson i Linköping år 1987.

Han beskrivs som en man som alltid hade bråttom, som var intensiv och otålig. Han hade också en önskan om att få fortsätta i den takten för att sedan dö knall och fall vid 100 års ålder.

Nu blev det inte så. K G Bejemark dog när han var 78 år, efter att ha tillbringat sina sista år på sjukhus.

Lasse Öhrlund

Källor: Wikipedia, Ulf Ivar i Arbetarbladet, Björn Winberg i DN m fl.

Foto Michael Caven 2009

TORS FISKE

STOCKHOLMS FINASTE FONTÄN FINNS PÅ SÖDER, PÅ MARIATORGET!

Människornas hemvist var Midgård med Asgård, gudarnas bostad, i mitten. Midgårdsormen omslingrade det hela. Tor gav sig ut att fiska tillsam-

mans med jätten Hymer. Tor fick napp: Midgårdsormen! Han lyfter sin hand med hammaren Mjölner och måttar ett dödande hugg. Detta ögonblick återges i fontänen. Den skapades av Anders Wissler (1869-1941). Det finns också två urtidsödlor i bassängen. Gruppen avtäcktes 1903 och är mäktigt vattensprutande (kan jämföras med den svaga stråle *Fountain* som konstnären Magnus Thierfelder lät spruta på angränsande Swedenborgsgatan sommaren 2017).

Den gamla historiens fortsättning är att Hymer skar av fångstlinan och frigjorde Midgårdsormen. Den och Tor dödar varandra vid Ragnarök (jordens undergång).

"Tors fiske" var ett populärt vykortssubjekt i början av förra seklet—då hette Mariatorget Adolf Fredriks Torg. Överst och här ovan ser du två exempel..

MARIATORGET HAR TRE SKULPTURER TILL

"Emanuel Swedenborg", foto sign. Jordgubbe 2005, och "Tjusningen", foto Holger Ellgaard 2010.

Emanuel Swedenborg (1688-1772, vetenskapsman och religionsfilosof). En bronsbyst avtäcktes 1973, skulptör Gustaf Nordahl (1903-92). Swedenborg bodde vid Hornsgatan (nuv. nr 41-45). I den stora trädgården stod hans lusthus, nu på Skansen (en kopia finns inne i kvarteret).

Snöklöckan av Per Hasselberg (1850-94) belönades på Parissalongen 1881. En 16-årig italienska stod modell; vid fötterna växer en snödroppe. Detta exemplar i brons invigdes 1900, skänkt av C. R. Lamm på Ludvigsberg: Stockholms första skulptur enbart till prydnad (inte hedrande bestämd person).

Tjusningen av samme Hasselberg: en pojke som leker med fåglar. Originalen av gips är från 1880. Detta exemplar göts i brons 1917.

Sture Holmbergh

Snöklöckan på ännu ett vykort från början av 1900-talet.

Stockholm.

Arvid Carlsson, Stockholm. Imp.

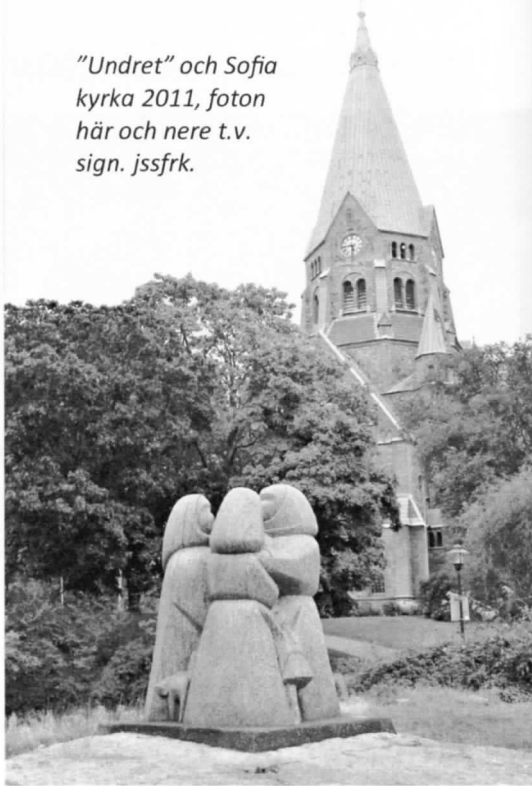
*St. miniflora Snöklöckan med dess folk
och nybyggda gårdar. T. H. Höpferström*

UNDRET OCH ELSA BORG

Skulpturen *Undret*, även kallad *Skvallertanterna*, står utefter vägen upp till Sofia kyrka. Idén fick skulptören Astrid Rietz när hon läste Per Anders Fogelströms roman *Mina drömmars stad*. Undret skildrar en stolt nybliven mor, som visar upp sina tvillingar för några grannkvinnor när hon är på väg till kyrkan för att döpa tvillingparet. Tvillingarna tycker inte om att bli betittade av kvinnorna, så de gallskriker i högan sky. På den ena sidan av sockeln sitter med sänkt huvud ett litet äldre barn, som förmodligen känner sig åsidosatt. På andra sidan sockeln står en liten flicka med flätor, som också vill vara med i gemenskapen.

"Undret" och Sofia kyrka 2011, foton här och nere t.v. sign. jssfrk.

Namnet Undret syftar på att det var ett under att ett tvillingpar överlevde vid den svåra tid som skildras i Per Anders Fogelströms *Mina drömmars stad*.

Skulpturen är enligt Astrid Rietz "en hyllning till de mot fattigdom och nöd i tysthet kämpande Söderkvinnorna". Kvinnoöden som Per Anders Fogelström så skickligt skildrat i sina Stockholmsromaner. Således kan skulpturen ses som en hyllning till honom också. Per Anders Fogelström berättade för Astrid Rietz att han var väldigt förtjust i *Undret* och han nämnde också att när han vandrade runt i Vitabergsparken så brukade han

Minnestavla och två sidor av Elsa Borgs staty, foton Ralph E. 2011.

stanna en kort stund framför *Undret* och fundera.

Skulpturen är 170 cm hög och gjord av granit från ett granitbrott vid Como-sjön i Italien. Den är en av Stockholms största monoliter, d.v.s. skulpturer som är huggna ur ett enda stenblock.

Astrid Rietz tilldelades Sofia hembygdsförenings Magnoliapris den 2 maj 2002. Hon berättade för mig att hon kände sig oerhört glad och smickrad över priset och uppmärksamheten.

En annan, mycket mer känd och omtalad skulptur i Vitabergsparken är rest till minne av *Elsa Borg*, kallad såväl Vita Bergens drottning som den första verkliga socialarbetaren. Den utförd av Astri Taube och fick sin plats 1971 under Magnoliaträdet.

Vill man läsa mer om hennes stora sociala gärning så rekommenderar jag Monica Erikssons artikel i Stockholms Stadsmuseums bok *Stadsvandringar 16* från 1993.

Berit Dahlberg

Ett sorgligt kapitel: FATBURSPARKENS SKULPTURER

Fatbur betyder visthusbod och det namnet uppfyllde den fiskrika Fatburssjön fram till 1700-talet, då den förvandlades till hälsovådligt träsk av allt skräp och föroreningar som människorna slängde i.

1858, i samband med anläggandet av järnvägen, fylldes Fatburssjön igen.

Järnvägen försvann och Stockholms stad köpte marken 1979 för att bygga bostäder. Ett förslag till parkens ut-

formning utlystes 1988. Arkitekten Bofill som ritat husen i den omgivande bågen ville ha en kvadratisk damm med en obelisk på en piazza, men denna plan övergavs. Av de 65 insända förslagen vann skulptören Roland Haeberlein och White arkitekter. Deras plan byggde på motsatsen mellan de antika gudarna Apollo och Dionysos, som i den antika traditionen stod för två motsatta principer - det klara förnuftet och den spontana känsligheten. Apollon är solens gud medan Dionysos är vinets och fruktbarhetens gud.

Räknat från söder står i valvbågen till det stora huset "Bofills båge" Peter Lindes figurer på två socklar, en högre med en man som står på händer och en lägre med en kvinna som ser på, *Commedianterna*. Litet längre västerut finns två små shetlandshästar, *Daphne och Olle*, av skulptören Aline Magnusson. De är nu blanknötta av alla barn som velat sitta på dem.

Från dem och norrut går en parkväg kantad av socklar med små statyer.

Första skulpturen i Apollo-Dionysos temat stod som de andra på en cirka 1 m hög sockel, och var en kopia av en etruskisk Apollo från 500-talet f.. Kr.

"Commedianterna" juli 2012, sign. jssfrk.

Daphne och Olle samt resterna av Apollon i februari 2018, foto Hans Björkman.

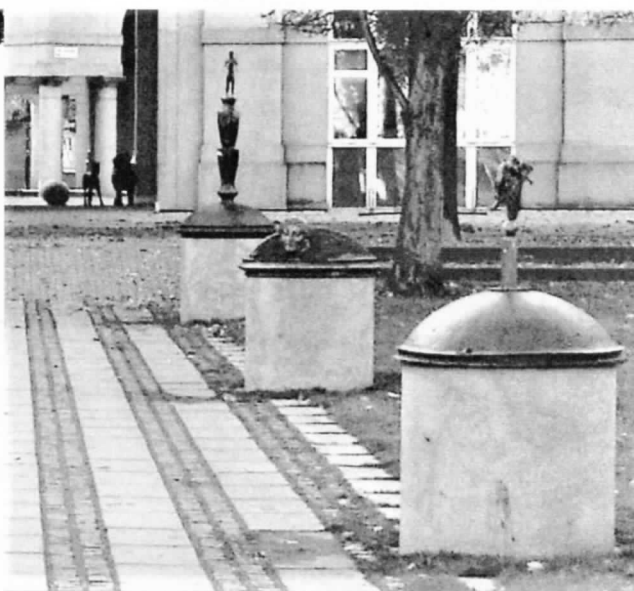
Apollon. och flera andra är tyvärr vandaliserade, den krönande Apollofiguren är borta. Löven som syntes på denna syftade på Dafne, som i flykten från Apollo förvandlades till ett lagerträd.

På nästa sockel ser man ett brons huvud föreställande *Athena*, staden Atens gudinna samt krigs- och vishetsgudinna.

Ovan Athena i vinterskrud februari 2018, foto Hans Björkman.

T.h. "Apollon", "Athena" och "Gustav av Guds nåde" när de ännu var i oskadat skick, foto från Wikimedia.

*Gustav är borta,
bara det han stod
på är kvar. Foto
Hans Björkman*

På den tredje stenen fanns Gustav III, *Gustav av Guds nåde*, gjord av Roland Haeberlein. Gustav III verkade för

svenskheter, teater, kultur och konst. Skulpturen var inspirerad av kungastatyn på Skeppsbron, men också den är försvunnen.

Sedan kommer en skulptur, *Gästgivare*, med dikter av Hölderlin. Här stod skulpturens namngivare, en liten gästgivare med en inbjudande bricka – också den bortbruten och stulen. Man ser ännu på ytan vid ena kanten en mun med mustasch – den är från Leninstatyn i Tallin = här rinner tiden ut och minner (nu i dubbel bemärkelse) om historiens förgänglighet.

Den femte skulpturen, *Poeten*, skildrar vår nobelpristagare Nelly Sachs med en dikt samt en bok framställd i naturlig storlek.

Sist i apolloraden står en häst som ryggar bakåt, *Stupad hjälte*. En dikt står vid hästens hovar.

*"Stupad hjälte" i februari 2018, foto
Hans Björkman.*

Alla de apolloniska framställningarna är små och i ögonhöjd, vilket är ett medvetet val för att man ska känna att de är mänskliga.

En liten bit från huvudstråket fanns Lennart Anderssons *Pan*, en gjutjärnsstele som var genombruten och försedd med smådetaljer som panflöjt och bockfot eller svanstofs – nu försvunnen.

Som ett stort halverat uppläggningsfat, där den ena halvan har undersidan uppåt, ser vi fontänen *Afrodites brunn* av Roland Haeberlein. Här ligger brytpunkten mellan Apollo och Dionysos. Det rörliga vattnet ligger på Dionyosidan liksom ett biobänksstöd från Tierp av brons. *Tårflaskorna* av

*Afrodites brunn" i juni 2011,
foto Hans Björkman.*

Hans Edblad var monterade under fatet och ville berätta myten om att man tog upp gräterskornas tårar och lade dem i graven med den döde. Sorgligt nog stals alla tårflaskorna under våren 2016.

Intill fanns en blå lekskulptur, *Druvklase*, av Bengt Nylund. Också den är borta, träet i "druvorna" tålde inte nötningen och kommer inte heller att ersättas.

*Den försvunna "Druvklasen",
foto sign. jssfrk.*

Den norra sidans skulpturrad (som är bortforslad av kommunen och magasinerad tills arbetet med Citybanan är helt avslutat och parken restaurerad) inleddes med en dansande Siri Derkert, kallad *Siri dansar livet*. Skaparen Roland Haeberlein anser henne vara symbol för den skapande människan.

Nästa skulptur var en *Gäckande satyr* med en satirisk tidningstext plus ett pären med ett porträtt av Göran Persson.

Söder Bröder Glöder är Hammarbys hejarop. Dockan på tredje sockeln var gjord av Anders Högsander och stolen han sitter på av Roland Haeberlein.

Nästa skulptur var mycket rolig. Den heter *Farväl till sockeln* och jag trodde figuren utan huvud vid sockeln var på väg upp, men tydligen skulle man

se den som huvudstupa nedfallen. Skulptör är Per Olov Ultved.

En pendang till Apollostatyn i andra ändan av dessa två skulpturrader utförde Rune Ekberg och Roland Haeberlein som ett "redskap" för att ingjuta mod till erotiska lekar, *Dionysos*. Förutom en kopia av den äldsta framställningen av Dionysos från 1500 f.Kr. så fanns här, för att förstärka intrycket av uppror och dunkla drifter, en inbyggd dimbildare, som med hjälp av ultraljud finfördelade vatten och sände ut små ångpuffar.

Parken med alla investeringsobjekt plus projektering kostade 33 miljoner kronor. Hoppas verkligen att allt återställs inom en snar framtid.

Topsy Bondeson

Årsavgiften är 100:- och kan sättas in på plusgirokonto 50 56 31 - 2.

Sänd namn, adress och E-postadress till Marianne Wikstrand, mary.wik@hotmail.com, dit du också kan anmäla adressändring. Om du har en mejladress är det viktigt att du anmäler den till henne!

Mer information på hemsidan

www.foreningensodermalm.com.

Postadress:

Föreningen Södermalm, c/o Inger Sandkil, Götgatan 107 B, 116 62 Stockholm

Maila dina Södertips till Lasse Öhrlund, lasse.ohrlund@ownit.nu.

Ge gärna en vän ett medlemskap i Föreningen Södermalm!

Gör det!

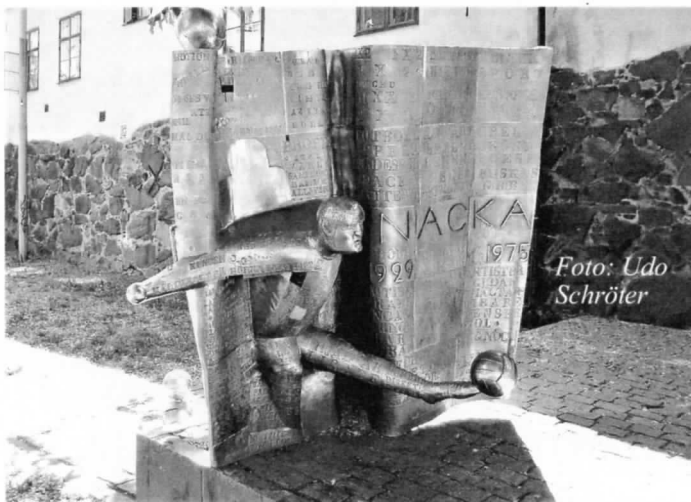

Foto: Udo Schröter

Olle Adrins "VI SES VID MÅLET"

Katarina Bangata har utvecklats till ett friluftsgalleri med modern skulptur. Vid korsningen med Brännerigatan står sedan 1984 *Olle Adrins* staty över "Nacka" Skoglund: *Vi ses vid målet*.

"Nacka" föddes julaftonen 1929 och växte upp med sin familj i en enrummare på Katarina Bangata 42, bara ett stenkast därifrån. Samme enrummare som han 45 år senare hittades död i.

I verket, som är utfört av rostfritt stål, joxar "Nacka" med tre bollar, varav en sitter klistrad i högra krysset. Olle Adrin var "Nackas" barndomskamrat och låter honom i konstverket träda fram ur tidningssidor fulla av sport-historiska referat.

"Nackas" stora genombrott kom i maj 1950, då han fick rycka in som reserv i Pressens lag, som mötte Landslaget på Råsunda. Han sparkade in två mål

och blev uttagen till truppen för VM i fotboll 1950 i Brasilien. Sverige tog brons och "Nackas" andra smeknamn *Den vajande majskolven* skapades.

Efter 13 år som proffs i Italien flyttade han hem till Södermalm och Hammarby igen 1964. I den första matchen för Hammarby började "Nacka" med att skruva en hörna direkt i mål. Han avslutade sin karriär i Hammarby 1967.

Sedan 2001 har platsen där konstverket står officiellt namnet Nackas Hörna. Här samlas varje julafton beundrare och medlemmar av sällskapet "Nackas vänner" för att hedra *Den vajande majskolven* på hans födelsedag.

Per Granfall

Källor:

Anders Engman: Skulpturernas stad

Bo Wingren: Konst på stan

Wikipedia

"Lilla elefanten drömmar", foto Raphael Saulis) och "Greta Garbo" (foto på Wikimedia 2009) på Greta Garbos Torg

"LILLA ELEFANTEN DRÖMMER" OCH "GRETA GARBO"

I korsningen av Katarina Bangata och Södermannagatan ligger ett litet torg, där man kan träffa på en hel samling små slumrande elefanter. Mannen bakom verket är *Torsten Renqvist*. Han skulpterade det först i trä, men gjorde det sedan större och göt det i rosa betong, samtidigt som staden accepterade skulpturen *Lilla elefanten drömmar*.

Sedan gruppen sattes upp 1978 har vandaler varit framme flera gånger och alltid riktat sig mot samma elefantunge. Betongen tål annars hårda tag och barnen rider gärna på elefanterna.

Det cirkelformade torget är belagt med gatsten och är omgivet av avenbok och hästkastanjer. Efter ett beslut i Stockholms kommunfullmäktige 1992 heter platsen Greta Garbos Torg, för att hedra den stora stjärnan, som en gång gick i intilliggande Katarina södra skola.

På torget står sedan 2005 konstverket *Greta Garbo* av *Thomas Qvarsebo*. Det donerades till Stockholms stad den

18 september 2005, vad som skulle ha varit Greta Garbos 100-årsdag.

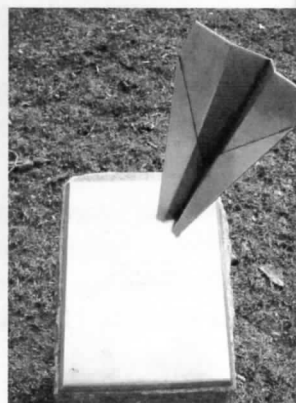
Per Granfall

Källor: Se föregående sida.

JAS-MINNET PÅ LÅNGHOLMEN

Ett annat verk av Thomas Qvarsebo är *Jas-minnet* på Långholmen. Det är utfört av rostfritt stål och föreställer en papperssvala med spetsen i marken. Det minner om olyckan då en Jas 39 Gripen störtade strax intill Västerbrons södra landfäste vid flyguppvisningen under Vattenfestivalen 1993.

Jas-minnet, foto Holger Ellgaard 2008

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

Hessensteinska palatset sett från Riddarholmskyrkans spira. Foto: Alexandru Babos 2006.

Den 22 januari visade Sture Holmbergh runt i Hessensteinska palatset på Riddarholmen. Vi fick se vackra målade tak, hörde om minnen från Resare-Bengt Oxenstierna, F. W. v. Hessenstein och C. O. Tessin.

Torsdagen 16 februari var vi på bion Nostalgia och såg ”Ung man söker sällskap” med bl.a. Ulf Palme, Ulla Sjöblom och Sven-Eric Gamble. Goda mackor och dryck blev det i pausen.

Torsdagen 16 mars var det årsmöte på Timmermansgården, förutom årsmötesförhandlingar också med utdelning av föreningens Kasperstatyett. Den gick till Kenneth Kempendahl, som

fick den för sin stödjande och närvarande verksamhet bl.a. till stadsdelens koloniföreningar samt för sitt värnande om våra träd och parker. Hans Björkman höll sedan ett intressant anförande om Hammarby sjö förr i tiden.

Nedan t.v. överlämnar föreningens ordförande Topsy Bondeson priset till Kenneth Kempendahl. Nedan sandtvättanstalten vid Skanstull och Hammarby sjö (nu Folksamområdet) c:a 1897.

Kattgränd söderut från Bastugatan.

1908.

Ur Lars Ternblads bildspel.

*Katarina Kyrkbacke/
Svartensgatan 1909*

På Ekermanska gården berättade fotograf Lars Ternblad den 27 mars om Södermalm med ett bildspel och egna ord. Efteråt drack vi kaffe och åt Per Granfalls goda bullar.

En mycket kall 9 maj vandrade vi med Per på Katarina-berget. Med ett text-och bildhäfte som kompletterande guide passerade vi Stigbergsgatan, Höga stigen, Sandbergsgatan, Katarina kyrka med flera fängslande söderplatser. Verkligen intressant och mycket "nytt".

Lördagen den 10 juni tog vi oss med buss ut till det lilla slottet Svindersvik, byggt av Claes Grill och ritat av Carl Hårleman.

Vi tog tåget till Fisksätra den 22 augusti. Detta för att besöka Hamnmuseet, som skildrar bataljen vid Baggensstaket 1719. Fem år av arkeologiska utgrävningar på slagfältet är museets grundtema, men dessutom fick vi veta hur trakten har förändrats från 300-talet e.Kr. fram till miljonprogrammets 1970-tal.

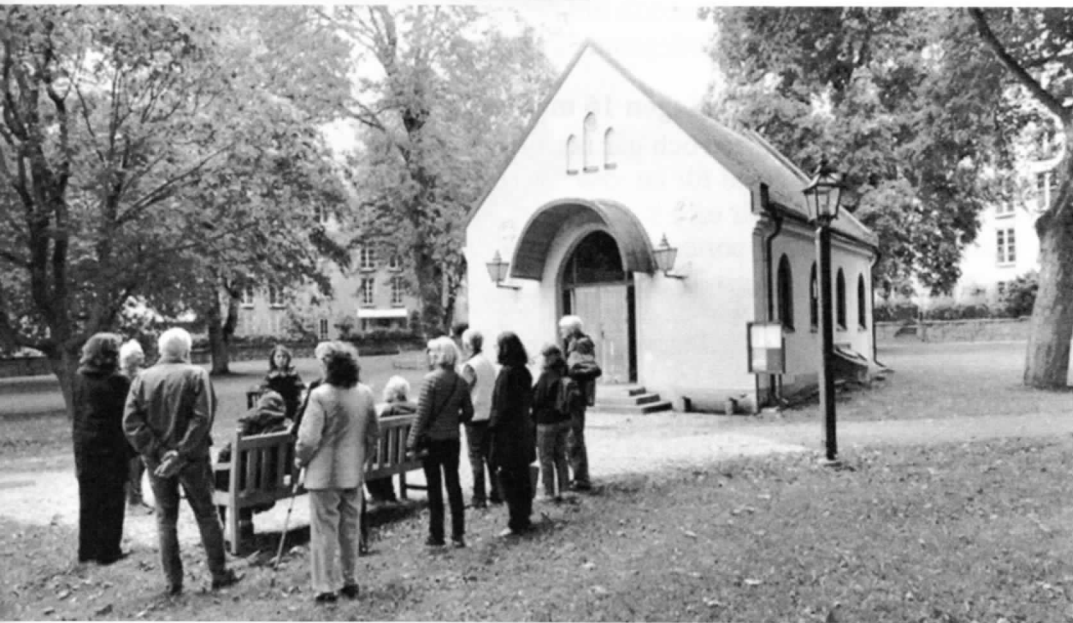
Svindersvik, foto Holger Ellgaard 2009

Hamnmuseet i Fisksåtra: Slaget vid Stäket den 13 augusti 1719.

Den 18 oktober möttes vi på Södergården, där många hade minnen att berätta om vår tidigare ordförande och styrelsemedlem Per Anders Fogelström. "Paff" firade ju 100-årsjubileum detta år

Här visar Berit begravningskapellet, som tillhörde arbetsinrättningen och 1994 flyttades några hundra meter för att ligga mer centralt i parkområdet

Onsdagen 13 september vandrade vi med Berit Dahlström genom Grubbensområdet på Kungsholmen. Vi såg en verkligt vacker park omgiven av nybyggda hus samt tittade på små radhus och statyer. Sannerligen intresseväckande.

Styrelse under perioden har varit:

Topsy Bondeson, ordförande,
Sture Holmbergh vice ordförande
Inger Sandkil, kassör,
Hans Björkman, sekreterare,
Marianne Wikmark, medlemsansvar,
Lasse Öhrlund, hemsidan,
Per Granfall, ledamot.
Berit Dahlström, ledamot
Hedersledamöter: Anna Lisa Anshelm,
Pia Berg

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

PROGRAM FÖR VÅREN OCH SOMMAREN 2018

Onsdagen 21 mars klockan 15.00

Årsmöte på Ekermanska gården i Tantolunden. Efter ordinarie årsmötesförhandlingar får vi möta tecknaren m.m. Per Lindroos och titta på hans bilder från Söder.

Tisdagen 3 april klockan 13.00

I ett trähus från 1700-talet har keramikern Anne Junsjö sin verkstad. Hon har bl.a. tillverkat föremål till Medeltidsmuseet. Anne kommer att visa oss hur hon jobbar och även berätta om det gamla huset.

Bondegatan 32 .Ingen avgift.

Onsdagen 16 maj klockan 15.00

Vi samlas utanför porten och går ner till modelljärnvägens underbara värld. Den är uppbyggd för att visa Sverige och speciellt Bergslagen under 1950-talets mitt. Vi får en berättelse hur det kunde se ut och gå till då. Rosenlundsgatan 54, porten mot Ringvägen. Avgift 100 kronor. Begränsat antal— högst 30. Anmäl dig till Topsy, telefon 08-84 84 06.

Tisdagen 12 juni klockan 11.20.

För ev. ändring, se sommartidtabell, ska vara runt 11.00.

Vi far med Sjövägen på SL-kortet från Nybroplan mot Lidingö. där vi gör ett stopp. Ta med picknickmat! Där kan vi titta på Dalénum och sedan ta båten tillbaka till Nybroplan. Samling vid båthållplatsen bakom kiosken vid Nybroplan. Hoppas på sol!

Fredagen 13 juli klockan 13.00

Samling utanför Skärholmens T-station, utgången mot Skärholmens Torg. En kort vandring tar oss till den underbara Perenniparken, skapad av trädgårdsarkitekten Piet Odulf i samarbete med trädgårdsmästare Stefan Mattsson. Där får vi en vacker upplevelse av blommor mitt i sommaren.

Vid Vårbergsvägen, några minuters promenad från Skärholmen C.

Onsdagen 22 augusti klockan 13.00

Berit Dahlström visar oss runt i Humlegården, varpå vi vänder kosan till Villastaden och tittar på några villor där celebriteter från förr bodde. Sedan går vi till Lärkstaden med sina ambassader, tidigare bebodda av förmögna och arkitekter. Samling vid KB:s (Kungliga Bibliotekets) trappa .

VÄL MÖTT PÅ VÅRA PROGRAM !!!